

A בס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of דף כ"ח עבודה זרה of דף כ"ח
Some of the topics we will learn about include.

כל מכה שמחללין עליה את השבת
אין מתרפאין מהן

A Jew may not allow an idol-worshipping doctor to heal him of a life-threatening ailment for which one may desecrate the Shabbos, because the doctor might cause the Jew to die.

כל מכה של חלל
אין מתרפאין מהן

A Jew may not allow an idol-worshipping doctor to heal him of an internal injury, because if he applies harmful medicine, it cannot be removed.

The question of

ככי ושיני מאי

Whether the gums and the teeth are considered internal OR external?

The Gemara discusses several ailments for which one is permitted to be מחלל שבת, and their respective remedies.

B מעלין אזנים בשבת

One is permitted on Shabbos to lift an ear that fell downward, because since this causes the cheekbones to separate, it is a סכנה for which one may be מחלל שבת.

עין שמרדה
מותר לכוחלה בשבת

If an eye begins to pop out, one is permitted to apply ointment to the eye on Shabbos, because

דשוריני דעינא
באובנתא דליבא תלו

The loss of eyesight is סכנת נפשות to the entire body, because it affects the heart's function.

A

כל מכה
שמחללין עליה את השבת
אין מתרפאין מהן

כל מכה של חלל
אין מתרפאין מהן

ככי ושיני מאי

Several ailments
for which one is permitted to be
מחלל שבת

B

מעלין אזנים בשבת

עין שמרדה
מותר לכוחלה בשבת

דשוריני דעינא
באובנתא דליבא תלו

1 So, let's review ...

The previous Mishnah taught

מתרפאין מהן ריפוי ממוון
אבל לא ריפוי נפשות

A Jew may allow an עכו"ם to heal his animal, but a Jew may not allow an עכו"ם to heal a Jewish person.

And רב יהודה there adds

אפילו ריבדא דכוסילתא

לא מתסינן מינייהו

We do not allow an עכו"ם even to draw blood from a Jew, even though it's a

דבר שאין בו סכנה

It is not a life-threatening procedure;

Nevertheless, it's forbidden because there is concern that the עכו"ם might harm him.

However, the Gemara now says

אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן

כל מכה שמוחללין עליה את השבת

אין מתרפאין מהן

According to Rashi, רב יהודה and רבי יוחנן disagrees with רב יהודה and qualifies the Halachah of

אבל לא ריפוי נפשות

A Jew may not let an idol-worshipping doctor heal him, if the Jew has a life-threatening injury for which one may desecrate the Shabbos, because the doctor might cause the Jew to die. However, as Rashi adds,

אבל שאין בה סכנה

מתרפאים

A Jew may allow an idol-worshipping doctor to heal him of a non-life-threatening injury, because the doctor will not cause the Jew to die.

1

From the previous Mishnah. . .

**מתרפאין מהן ריפוי ממוון
אבל לא ריפוי נפשות**

*A Jew may allow an עכו"ם to heal his animal,
but a Jew may not allow an עכו"ם to heal a Jewish person.*

רב יפודק

**אפילו ריבדא דכוסילתא
לא מתסינן מינייהו**

*We do not allow an עכו"ם even to draw blood from a
Jew, even though it is not a life-threatening procedure;
because there is concern that the עכו"ם
might harm him.*

אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן

**כל מכה שמוחללין עליה את השבת
אין מתרפאין מהן**

According to Rashi,

*רב יהודה disagrees with רבי יוחנן
and qualifies the Halachah of - אבל לא ריפוי נפשות*

*A Jew may not let an idol-worshipping doctor heal him,
if the Jew has a life-threatening injury
for which one may desecrate the Shabbos,
because the doctor might cause the Jew to die*

**אבל שאין בה סכנה
מתרפאים**

*He may allow an idol-worshipping doctor to heal him
of a non-life-threatening injury,
because the doctor will not cause the Jew to die.*

2 The Gemara cites a second version:

ואיכא דאמרי

אבל לא ריפוי נפשות

אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן

כל מכה של חלל

אין מתרפאין מהן

A Jew may not allow an idol-worshipping doctor to heal him, only if it's an internal injury, because if he applies harmful medicine, it cannot be removed. However,

מכה שאינו של חלל

מתרפאין

A Jew may allow an idol-worshipping doctor to heal him of an external injury, because

אי חזי דמקלקל בה

לחיד ליה לסמא ומעבירו

If the Jew realizes that the ointment is harmful, he can remove it by wiping it off.

2

ואיכא דאמרי

אבל לא ריפוי נפשות

אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן

כל מכה של חלל

אין מתרפאין מהן

A Jew may not let an idol-worshipping doctor heal him, only if it's an internal injury,

because if he applies harmful medicine, it cannot be removed.

However,

מכה שאינו של חלל מתרפאין

A Jew may let an idol-worshipping doctor heal him of an external injury,

because

אי חזי דמקלקל בה

לחיד ליה לסמא ומעבירו

If the Jew realizes that the ointment is harmful, he can remove it by wiping it off.

3 As the Gemara explains, the distinction is in a case of גב היד וגב הרגל
 An injury to the back of the hand or foot;
 According to the קמא לישנא
 אין מתרפאין
 Because
 גב היד וגב הרגל
 מחללין עליהן את השבת
 While according to the לישנא בתרא
 מתרפאין
 Because
 גב היד וגב הרגל
 Are not a מכה של חלל and
 אי חזי דמקלקל בה
 לחיך ליה לסמא ומעבירו

As mentioned earlier, Rashi explains that רבי יוחנן disagrees with רב יהודה of the previous Daf who holds אפילו ריבדא דכוסילתא לא מתסינן מינייהו
 We do not allow an עכו"ם even to draw blood from a Jew, even though there is no סכנה.
 However, רבי יוחנן holds ריבדא דכוסילתא מתסינן מינייהו
 Because there is no סכנה.

3 As the Gemara explains, the distinction is in a case of **גב היד וגב הרגל**
 An injury to the back of the hand or foot;
 According to the קמא לישנא **מתרפאין**
 Because
 גב היד וגב הרגל
 Are not a מכה של חלל and
 אי חזי דמקלקל בה
 לחיך ליה לסמא ומעבירו

According to the לישנא בתרא **אין מתרפאין**
 Because
 גב היד וגב הרגל
 מחללין עליהן את השבת

As mentioned earlier, Rashi explains that רב יהודה of the previous Daf disagrees with רבי יוחנן
 However, רבי יוחנן holds **ריבדא דכוסילתא מתסינן מינייהו**
 We do allow because there is no סכנה.

רב יהודה holds **אפילו ריבדא דכוסילתא לא מתסינן מינייהו**
 We do not allow an עכו"ם even to draw blood from a Jew, even though there is no סכנה.

4 While Tosfos holds there is no Machlokes, and רבי יוחנן refers to חולה
 A sick person; Therefore,
 יש בה סכנה
 אין מתרפאין
 Because there is concern for שפיכות דמים, because ®
 דמצי לאשתמוטי ולומר מסוכן היה
 ולא מרע נפשיה
 If the doctor kills the Jew it would not ruin his reputation,
 because he can claim that the Jew died from the deadly
 sickness. ®
 While
 אין בה סכנה
 מתרפאין
 Because there is no concern for שפיכות דמים, because ®
 דלא מצי לאשתמוטי
 ומרע נפשיה
 If the doctor kills the Jew, it would ruin his reputation,
 because since the Jew did not have a deadly sickness,
 people will assume that the doctor was incompetent, and
 unable to heal him. ®

While רב יהודה refers to בריא
 A healthy person; and therefore
 אפילו ריבדא דכוסילתא
 לא מתסינן מינייהו
 Because there is concern for שפיכות דמים, because
 יאמרו במזיד הזיקו מפני שהיה שונאו
 ולא מרע נפשיה
 If the doctor kills the Jew, it would not ruin his reputation,
 because since the Jew did not have any sickness, people
 will assume that the doctor intentionally killed him out of
 hatred, but he is not incompetent.
 =====

4 While Tosfos holds there is no Machlokes,
 רבי יוחנן refers to
חולה
While
אין בה סכנה
מתרפאין
Because there is no concern
for שפיכות דמים, because
דלא מצי לאשתמוטי
ומרע נפשיה
If the doctor kills the Jew, it
would ruin his reputation,
because since the Jew did
not have a deadly sickness,
people will assume that the
doctor was incompetent,
and unable to heal him.

Therefore,
יש בה סכנה
אין מתרפאין
Because there is concern for
שפיכות דמים, because
דמצי לאשתמוטי ולומר
מסוכן היה
ולא מרע נפשיה
If the doctor kills the Jew it
would not ruin his reputa-
tion, because he can claim
that the Jew died from the
deadly sickness.

While רב יהודה refers to

בריא

A healthy person.

Therefore

אפילו ריבדא דכוסילתא

לא מתסינן מינייהו

Because there is concern for שפיכות דמים,

because

יאמרו במזיד הזיקו מפני שהיה שונאו
ולא מרע נפשיה

If the doctor kills the Jew, it would not ruin his reputation,
because since the Jew did not have any sickness,
people will assume that the doctor intentionally killed
him out of hatred, but he is not incompetent.

5 The Gemara proceeds and asks

מהיכן מכה של חלל
From what area of the body are the injuries considered internal, for which one is permitted to be מחלל שבת.

פירש רבי אמי
מן השפה ולפנים
From the lips and within.

The Gemara inquires;

בעי רבי אליעזר
ככי ושיני מאי
Regarding injuries, are the gums and the teeth considered internal OR external?

Perhaps

כיון דאקושי נינהו
כמכה דבראי דמו

Since these areas are hard, they are considered external, and regarding עכו"ם

מתרפאין בהן

OR

כיון דגואי קיימי
כמכה של חלל דמו

Since these areas are inside the mouth, they are considered internal and מחללין and regarding עכו"ם

אין מתרפאין בהן

The Gemara attempts to resolve this question from the following incident:

רבי יוחנן חש בצפדינא

רבי יוחנן had a gum infection and a רופא עכו"ם gave him the remedies on Thursday and Friday, and gave him instructions to prepare the remedies for Shabbos, which רבי יוחנן took on Shabbos. Apparently, because

כמכה של חלל דמיא

The gums are considered internal, for which רבי יוחנן was permitted to be מחלל שבת?

5

מהיכן מכה של חלל

What area of the body are injuries considered internal, for which one is permitted to be מחלל שבת.

פירש רבי אמי

מן השפה ולפנים

From the lips and within.

כיון רבי אליעזר

ככי ושיני מאי

Regarding injuries, are the gums and the teeth considered internal or external?

כיון דגואי קיימי
כמכה של חלל דמו

Since these areas are inside the mouth, they are considered internal and מחללין and regarding עכו"ם

אין מתרפאין בהן

כיון דאקושי נינהו
כמכה דבראי דמו

Since these areas are hard, they are considered external, and מחללין and regarding עכו"ם

מתרפאין בהן

רבי יוחנן חש בצפדינא

רבי יוחנן had a gum infection and a רופא עכו"ם gave him the remedies which רבי יוחנן also took on Shabbos.

Apparently, because

כמכה של חלל דמיא

The gums are considered internal, for which רבי יוחנן was permitted to be מחלל שבת?

6 The Gemara explains that this is not a proof, because שאני צפדינא הואיל ומתחיל בפה וגומר בבני מעיים This gum infection is considered internal, because it spreads to the internal organs.

However, the Gemara asks; How could רבי יוחנן allow himself to be healed by an עכו"ם? earlier ruled; כל מכה שמחללין עליה את השבת אין מתרפאין מהן A Jew may not allow an idol-worshipping doctor to heal him of a life-threatening injury for which one may desecrate the Shabbos, because the doctor might cause the Jew to die.

The Gemara offers two reasons for why, in this case, there is no concern for שפיכות דמים:

1. אדם חשוב שאני And Rashi explains; ומיסתפי ממלכותא למיקטליה The רופא עכו"ם will not kill a prominent person, because he fears the authorities.

2. רופא מומחה הוה דלא מרע נפשיה An expert doctor will not kill a patient, because he does not want to ruin his reputation.
=====

6

**שאני צפדינא
הואיל ומתחיל בפה
וגומר בבני מעיים**

*This gum infection is considered internal,
because it spreads to the internal organs.*

*How could רבי יוחנן allow himself to be healed by an עכו"ם?
earlier ruled;*

**כל מכה שמחללין עליה את השבת
אין מתרפאין מהן**

*A Jew may not allow an idol-worshipping doctor
to heal him of a life-threatening injury
for which one may desecrate the Shabbos,
because the doctor might cause the Jew to die.*

2

**רופא מומחה הוה
דלא מרע נפשיה**

*An expert doctor
will not kill a patient,
because he does not want
to ruin his reputation.*

1

אדם חשוב שאני

*And Rashi explains;
ומיסתפי ממלכותא
למיקטליה*

*The רופא עכו"ם will not kill
a prominent person, because
he fears the authorities.*

7 The Gemara proceeds to discuss several ailments for which one is permitted to be שבת, and their respective remedies:

1.

האי פדעתא סכנתא היא ומחללין עליה את השבת
An injury that comes from the blow of a sword is life-threatening, and one is permitted to be שבת.
And the Gemara offers remedies for למיפסק דמא
To stop the bleeding, and then לאסוקי גרדא
To cause the growth of new skin.

2.

האי עינבתא פרוונקא דמלאכא דמותא היא
A boil that looks like a grape is life-threatening, and one is permitted to be שבת מחלל שבת

3.

האי סימטא פרוונקא דאשתא היא והני מילי דלא חיור רישיה
A boil whose head is not white, in an indication of a sickness which can cause a dangerously high fever. However,
אבל חיור רישיה לית לן בה
If the boil's head is white, this is not an indication of this sickness.
=====

7

Several ailments for which one is permitted to be שבת and their remedies:

1

האי פדעתא סכנתא היא ומחללין עליה את השבת

An injury that comes from the blow of a sword is life-threatening, and one is permitted to be שבת.

And the Gemara offers remedies for

למיפסק דמא

To stop the bleeding, and then

לאסוקי גרדא

To cause the growth of new skin.

2

האי עינבתא פרוונקא דמלאכא דמותא היא

A boil that looks like a grape is life-threatening, and one is permitted to be שבת

3

האי סימטא פרוונקא דאשתא היא והני מילי דלא חיור רישיה

A boil whose head is not white, is an indication of a sickness which can cause a dangerously high fever.

However,

אבל חיור רישיה לית לן בה

If the boil's head is white, this is not an indication of this sickness.

8 The Gemara proceeds with several remedies for afflictions in the ear:
 רבה בר זוטרא אמר רבי חנינא
 מעלין אזנים בשבת
 One is permitted on Shabbos to lift an ear that fell downward, because since this causes the cheekbones to separate, it is a סכנה.

The Gemara offers two versions of תני רב שמואל בר יהודה in the proper method to do this.
 In the first version;
 מעלין ביד
 אבל לא בסם
 מעלין is permitted only by hand, but not through medicine, because
 הואיל ואפשר ביד
 Since this can be accomplished by hand, it is preferable to avoid taking medicine which is אסור מדרבנן.

In the second version
 מעלין בסם
 אבל לא ביד
 מעלין is permitted only through medicine, but not by hand, because
 מזריף זריף
 To lift the ear by hand might cause a חבורה, a wound, which would be חילול שבת דאורייתא.
 =====

8

רבה בר זוטרא אמר רבי חנינא
מעלין אזנים בשבת
 One is permitted on Shabbos to lift an ear that fell downward, because since this causes the cheekbones to separate, it is a סכנה.

Two versions of
 תני רב שמואל בר יהודה
 in the proper method to do this.

<p><i>In the second version</i></p> <p>מעלין בסם אבל לא ביד</p> <p><i>מעלין is permitted only through medicine, but not by hand, because</i></p> <p>מזריף זריף</p> <p><i>To lift the ear by hand might cause a חבורה, a wound, which would be חילול שבת דאורייתא.</i></p>	<p><i>In the first version;</i></p> <p>מעלין ביד אבל לא בסם</p> <p><i>מעלין is permitted only by hand, but not through medicine, because</i></p> <p>הואיל ואפשר ביד</p> <p><i>Since this can be accomplished by hand, it is preferable to avoid taking medicine which is אסור מדרבנן.</i></p>
---	---

9 רב זוטרא בר טוביה אמר רב
 עין שמרדה
 מותר לכוחלה בשבת
 If an eye begins to pop out, one is permitted on Shabbos to
 apply ointment to the eye. And the Gemara adds
 אפילו מישחק בשבת
 ואתויי דרך רשות הרבים מותר
 One is even permitted on Shabbos to grind the materials
 for the ointment, and to carry them through a public area,
 even though these are דאורייתא because
 דשוריני דעינא
 באובנתא דליבא תלו
 The loss of eyesight is סכנת נפשות to the entire body,
 because it affects the heart's function.
 And therefore, the Gemara concludes for the following
 עין חולי one is permitted to apply ointment:
 רירא
 A discharge from the eye;
 דיצא
 A stabbing sensation in the eye;
 דמא
 Blood coming from the eye;
 דימעתא
 Excessive tears coming from the eye;
 וקידחא
 A burning sensation in the eye, when it is ותחלת אוכלא in
 the beginning stage of the ailment;
 In all these cases, one may apply ointment, because these
 are all a סכנת נפשות.
 However, one is forbidden to apply ointment if the eye
 was burning when it was סוף אוכלא, at the final stage of the
 ailment.
 OR
 ופצוחי עינא
 To enhance the eyesight;
 Because these are not סכנות נפשות;

9 רב זוטרא בר טוביה אמר רב
עין שמרדה
מותר לכוחלה בשבת
 If an eye begins to pop out,
 one is permitted on Shabbos to apply ointment
 to the eye.
 And the Gemara adds
אפילו מישחק בשבת
ואתויי דרך רשות הרבים מותר
 One is even permitted on Shabbos to grind the materials
 for the ointment, and to carry them through a public area,
 even though these are דאורייתא,
 because
דשוריני דעינא
באובנתא דליבא תלו
 The loss of eyesight is סכנת נפשות to the entire body,
 because it affects the heart's function.
 And therefore, the Gemara concludes for the
 following: *עין חולי* one is permitted to apply ointment:
דיצא **רירא**
 A stabbing sensation **A discharge**
 in the eye; **from the eye;**
דימעתא **דמא**
 Excessive tears **Blood coming**
 coming from the eye; **from the eye;**
וקידחא
 ותחלת אוכלא in
 the beginning stage of the ailment;
 In all these cases, one may apply ointment, because
 these are all a סכנת נפשות.
 However, one is forbidden to apply ointment
 if the eye was burning when it was סוף אוכלא,
 at the final stage of the ailment.
ופצוחי עינא
 To enhance the eyesight;
 Because these are not סכנות נפשות;